

НЯМА ЗАСТРАХОВКА СРЕЩУ „ПТИЧИ ГРИП“?

(Продължава от стр. 4)

ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА СУМА Е РАВНА НА ПАЗАРНАТА ЦЕНА

Покритието е пълно, т.е. при смърт се изплаща пълната застрахователна сума. Тя пък се определя в зависимост от цената на селскостопанските животни. Всяка застрахователна компания следи тези пазарни цени самостоятелно и има разработени таблици по региони на страната.

В „ДЗИ-Общо застраховане“ АД бройлерите например са застраховани за 1-2 лв. на едно пиле, а кокошките-носачки по 5-6 лв., до 10-12 лв. на родителите на бройлери, т.е. кокошките, които снасят оплодени яйца, от които се излюпват бройлери. Застрахователната полица е със сума равна на общия брой птици. Например при

ето се изплаща само за тях. Така много често фермерите си правят сметка, че не им се рентирира да плащат премия за пълната застрахователна сума, а при загуба на част от птиците да получат частично обезщетение. В случая с „птичи грип“ това става обаче, след като умрелите пилета се изпрашат във Ветеринарния институт и лабораторно се докаже, че става дума точно за същото заболяване.

В ЗПД „Витоша“ АД застрахователната отговорност за една заплодена юница е с минимална застрахователна сума от 1500 лв., а за по-възрастните крави - по 1000-1200 лв. Въпрос на пазарна политика е определянето на застрахователната отговорност, а също така зависи и от произхода на животните - дали са вносни от Европа или заплодените в България, които са по-евтини. Основното правило е, когато се застраховат немаркирани животни, да се застраховат всички във фермата. В компанията

основният риск е смърт и клане по необходимост в резултат на пожар и природни бедствия. Тези рискове в резултат на злополуки и заболявания (незаразни и заразни болести) са допълнение, но обикновено се избира комбинацията от цялостно покритие на рисковете, защото тарифата е много по-ниска, както и премията. Като застрахователно покритие и цена стопанинът има интерес именно от целия пакет рискове в полицата.

ферма с 20 000 бройлери рискът ще бъде за общо 20-40 хил. лв., а при 1.5 милиона пилета отговорността е над 2-3 млн. лева. При застраховането на птици полицата покрива риска за всички пилета във фермата, докато при едрия рогат добитък животните задължително трябва да са маркирани и затова застраховката не винаги се прави на цялото стадо. Когато обаче в птицефермата има частични щети и смърт на 50 пилета обезщетени-

ФАКТИ И ПРОГНОЗИ

■ Вирусът на птичия грип все още е животински вирус, който циркулира в дивите птици и усилията на експертите трябва да бъдат насочени към това, вирусът да не стане човешки.

■ Досега 27 страни в света са засегнати от птичи грип при птиците, като в шест уса хора. Половината от 161 заболели от вируса са починали. всички случаи при хора са възникнали след контакт със заразени птици и вследствие на лоша хигиена.

■ В четири от девет страни в Югоизточна Европа вече има потвърден птичи грип при прелетните птици. Миграцията на птиците не може да се спре, но може да се положат усилия вирусът да не стане човешки.

■ От края на 2003 г. до сега най-малко 91 са починалите от смъртоносния щам на птичия грип H5N1. Евентуална пандемия от птичи грип може да причини смъртта на 142,2 млн. души и ще оцети с 4,4 млрд. долара световната икономика, като икономическите последици ще бъдат много по-осезаеми в развиващите се страни

■ Британската застрахователна компания Heath Lambert, съобщил, че пуска специализирана застраховка за фермери срещу птичи грип.

Първа в новоразвиващия се тип застраховане се насочи към китайската застрахователна компания Minsheng Life Insurance. Според данни на Световната здравна организация, досега всеки втори заболял от H5N1 е починал от вируса. Полицата предвижда при летален изход вследствие на това заболяване наследниците на застрахования да получат 100 000 юана.

Застрахователните премии при пълно покритие на всички рискове в ЗК „Орел“ АД са съответно 8 на сто от застрахователната сума при кравите, 6% за пчелите, 6% за кокошки-носачки и 10 на сто за овце и кози.

Премиите за застраховане на всички рискове при преживни животни в ЗК „Витоша“ АД варират от 5% до 6% от застрахователната сума.

При всички застрахователи обикновено обезщетенията за умрели животни се изплащат 100 процента от застрахователната сума само при пожар и природни бедствия, докато от заразни болести - около 90 на сто. При риска „клане по необходимост“ се изплаща обезщетение от порядъка на 60%-70% от застрахователната сума.

НАШАТА АНКЕТА

Драган Драганов, директор „Селскостопанско застраховане“ в ЗПД „Витоша“ АД

Имаше птицеферми, които се обаждаха в компанията и се интересуваха от застраховки за „птичи грип“. Предполагаемият риск от това заболяване, наистина без да е направен анализ, е много голям и напълно реален. Защото над 80% от наличните домашни птици във Виетнам са унищожени през 2005 г. от същия щам H5N1. В Тайланд, Тайван също има много птицеферми, които са унищожени. Прогнозират се и милиони човешки жертви на грипа, а какво остава за птицефермите. У нас начинът на отглеждане на птиците е несъпоставим с този в азиатските страни. Културата

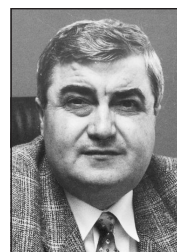

на отглеждане в България е на много високо ниво, а в Азия няма добре специализирани ферми за интензивно птицевъдство.

В момента средствата, които се отделят за застраховка на животновъдството, са нищожни. Говорим за доброволно застраховане, а не за обезпечаване на кредити.

Георги Георгиев, председател на Съвета на директорите на ЗК „Витоша живот“ АД

ЛИПСВА СТАТИСТИКА ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА СПЕЦИАЛНИ ТАРИФНИ ЧИСЛА ЗА ОПАСНИЯ ВИРУС НА „ПТИЧИ ГРИП“

Не смятам, че в момента последици от „птичи грип“ са изключен риск в полиците на животозастраховането в България. Доколкото познавам условията по обикновените застраховки „Живот“ на нашия пазар, „птичият грип“ никъде не е изключен риск и ако някой реши да го направи, това трябва да стане днес. Ако в момента някоя животозастрахователна компания желае да го изключи обаче, аз не знам как това ще се отрази върху полиците, сключени в минали периоди, и които са със срокове 5, 10 и 15 години. Този грип може да бъде причислен към общите заболявания, а те винаги се покриват от застрахователите. До момента в общите условия на животозастраховките на всички застрахователи като изключени рискове се приемат последици от спин, когато не е вследствие на медицинска манипулация.

Застраховката „Живот“ покрива различни видове заболявания, а застраховката за „птичи грип“ е по-модерна и нашумяла, но тя не е специална застраховка. Нашата компания разработи специален продукт като направи предложение за екипите, създадени към общините, които биха работили в огнищата на опасното заболяване. Развитието на този риск е на базата на нашите общи условия за застраховка „Живот“, тъй като птичият грип е общо заболяване.

В момента липсва специална статистика, за да бъдат изчислени специални тарифни числа за този риск. Разработихме тази застраховка, но тя ще бъде сключена, ако възникне необходимост от ликвидирани последици от „птичи грип“. С нея ще бъдат застраховани екипите за унищожаване на птиците. Застраховката покрива рисковете смърт и трайна загуба на работоспособност от злополука и от заболяване, включително и от въпросния грип. Нашата договореност е за област Силистра.

Предвидени са застрахователни суми до 10 000 лева. Премиите са изчислени в промили (1 на 1000 лв.). Така за застрахователна сума 1000 лв. цената на застраховката е 12 лв., а за 10 000 лв. - премия 120 лева за година. При краткосрочните застраховки, например за 1 месец цената е 3 лева при застрахователна сума 1 000 лв. и 30 лв. при застрахователна сума 10 000 лева. Сроковете по тази застраховка са кратки - за 1 или за 2 месеца, тъй като става дума за кампания при възникване на необходимост.

За птицеферми и ловни стопанства същата застраховка може да бъде сключена като едногодишна за работещите там работници, зооинженери, ветеринарни специалисти и т.н.

ПРЕМИЯ ОТ 5% ДО 8% ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА СУМА В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВИДА НА ЖИВОТНИТЕ Е ХАРАКТЕРНА ЗА ПАЗАРА

Премиите са в процент от застрахователната сума. Тя пък се формира ежегодно от пазарната цена по видове животни. Всеки застраховател следи цените и категорията на животните.

За един бройлер с цена 3 лв. годишната премия в „ДЗИ-Общо застраховане“ АД е 0.18 лв., а за една кокошка с цена 5 лв., съответно 0.45 лв. Разбира се, за птицеферма с 1 млн. кокошки застрахователната сума ще набъбне до 45 000 лв. Вярно е също обаче, че ако се пресметне доходът от тези кокошки-носачки, които на ден снасят общо около 800 хил. броя яйца, ще стане ясно, че само с 1/10 от яйцата за деня ще се плати застраховка за цяла година. Затова според д-р Цолов хората, които развиват интензивно птицевъдство на промишлена основа при тези ниски цени на застраховката се обръщат към застрахователя. Защото компанията е изплащала многократно обезщетения за умрелите от заболявания птици. През изминалите поройни месеци на 2005 г.

са изплащани обезщетения, но главно за удавени прасета.

Най-скъпи са застраховките за „птичи грип“, които се плащат допълнително, и то на цена колкото е основното покритие, т.е. около 6-7 на сто от застрахователната сума.

Не така е с другите животни. Една породиста крава на възраст от 3-8 години у нас струва 1000-1500 лв., докато в Западна Европа - около 2000 евро. Застрахованите в „ДЗИ-Общо застраховане“ АД 300 крави на „Данон“ са на стойност 1300 евро всяка една поотделно. Компанията е продала полици в различни стопанства в Плевен, Търново, Русе, Добрич, Бургас, Варна, Пловдив, Стара Загора, Ямбол. В действителност това са районите и с добре развито земеделие.